

EN JØDE I HELSINGØR FØR 1622

Der har med sikkerhed været jøder illegalt i Danmark før 1622.

Jacob Jøde, som han bliver kaldt af myndighederne, ankommer til den livlige havneby Helsingør. Byen kendetegnes af Kronborg, slottet, der ligger med et godt udsyn over Øresund, hvor man kan holde øje med skibstrafikken. Jacob håber på at få nogle gode handelsaftaler på plads i byen.

Jacob har et andet efternavn, men manden, der registrerer ham i protokollerne, skriver bare "Jøde". Det er sådan set også rigtigt nok, at Jacob er jøde, men det er nu ikke hans navn. Manden kunne nok ikke stave til efternavnet. Det er også lige meget nu, da Jacob har fundet et værelse, han kan leje i Strandgade, der ligger lige ned til toldboden på Toldbroporten i Helsingørs havn. Han er kommet til Helsingør for at opbygge sin forretning, hvor han handler med valuta, og Helsingør er det helt rette sted til det. Han er rejst helt fra Amsterdam, hvor hans familie stadig bor. Hver dag skriver han med sin hustru. Hun fortæller, hvordan det går med deres kære to små børn, som han savner. Jacob fortæller til gengæld om forretningerne og om byen og dens indbyggere, som ser en smule skævt til ham, selvom de er vant til fremmede i byen. Jacob holder sig lidt for sig selv, og måske er det derfor, det bliver svært for ham at lave gode handelsaftaler. Efter to år i Helsingør beslutter han sig for at rejse tilbage til familien og menigheden i Amsterdam.

Perioden før jøder måtte bosætte sig i Danmark

Selvom dansk-jødisk historie formelt begynder med kong Christian 4.s officielle invitation til sefardiske jøder i 1622, så har der tidligere været enkelte jøder i Danmark. Der er imidlertid kun tale om ganske få personer og med store mellemrum. I middelalderlige skrifter finder man flere eksempler på mænd, der har fået tilnavnet "jude" eller noget, der ligner. I de fleste tilfælde har det betydet jyd eller ikke jøde. Det kan dog ikke udelukkes, at det også er brugt om jøder i enkelte tilfælde.

Det er først i 1500-tallet, at vi er sikre på, at enkelte personer har været jøder, fx Jacob Jøde, der kom til Helsingør i 1592.

